

29 april 2020

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Äldrenämnden

§ 20

ÄLN 2020/18

Minska fallolyckor bland äldre

Motion den 27 januari 2020 av Khashayar Farmanbar m.fl. (S)

Beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut:

1. Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen inom områden där kommunen har ansvar för hälso- och sjukvården och därmed även för fallförebyggande arbete.
2. Kommunfullmäktige avslår förslagen om att äldreheten ska ta fram en kommunal nollvision där kostnadseffektiva fallförebyggande åtgärder presenteras eftersom verksamheterna som har avtal med kommunen själva har ansvar för planering av sina verksamheter. För personer i ordinärt boende har regionen ansvar för fallförebyggande åtgärder.

Motionen är med detta färdigbehandlad.

Ärendet

Socialdemokraterna föreslår i sin motion inkommen den 27 januari 2020 att en individbaserad uppföljning ska göras för att utvärdera effekterna av de fallförebyggande åtgärder som görs i kommunen samt att kommunen tar fram en nollvision där kostnadseffektiva fallförebyggande åtgärder presenteras.

Regionen har ansvar för fallförebyggande åtgärder i ordinärt boende. Nacka kommun bedriver viss typ av fallförebyggande insatser som är inom regionens ansvarsområde. Individbaserad uppföljning av fallförebyggande insatser för personer i ordinärt boende skulle kräva resurser som äldreheten inte har i budget för 2020. Samtliga verksamheter inom kommunens ansvarsområde har ett aktivt fallförebyggande arbete.

Noteras till protokollet att Rapporten – kartläggning av fall och fallskador innehåller ett fel i avsnittet ”Bakgrund och förutsättningar”, ökningen av andelen äldre fram till 2035 är cirka 45 procent (inte 31 procent som anges i texten).

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 24 mars 2020

Bilaga 1. Motionen

Bilaga 2. Rapport – kartläggning av fall och fallskador bland seniorer.

Yrkanden

Espen Bjordal (S) yrkade, med instämmande av Päivi Dahlin (NL), bifall till innehållet i motionen.

Karin Teljstedt (KD) yrkade bifall till enhetens förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

29 april 2020

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Äldrenämnden

Beslutsgång

Ordförande ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att äldrenämnden beslutade i enlighet med Karin Teljstedts yrkande.

Votering begärdes.

Äldrenämnden godkände följande beslutsgång:

Ja för Karin Teljstedts yrkande.

Nej för Espen Bjordals yrkande.

Följande ledamöter röstade ja: Eivor Örenmark (M), Angela Berglund (M), Gun Lingbert (M), Ulla Krogh (C), Johan Kjellman (L) samt Karin Teljstedt (KD).

Följande ledamöter röstade nej: Espen Bjordal (S), Hanneli Lindholm (S), Päivi Dahlin (NL) samt Ninni Lindberg (MP).

Med 6 röster mot 4 beslutade äldrenämnden i enlighet med Karin Teljstedts yrkande.

Reservationer

Espen Bjordal (S) och Hanneli Lindholm (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Protokollsanteckningar

Espen Bjordal lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

Nacka ligger högt i statistiken över antalet fallolyckor och trots att vi i dag vet att en stor del av dessa skador går att förebygga görs det idag långt ifrån tillräckligt. Resultaten från öppna jämförelser (Kolada) visar att Nacka under åren 2016–2018 hamnar på plats 281 av Sveriges kommuner för att ha flest antal fallskador. Det finns mycket kvar att göra och vi måste tydliggöra problemets dignitet och visa att det går att påverka.

Det finns många briser när det gäller både kunskaper och åtgärder mot fallolyckor. I rapporten kartläggning av fall och fallskador bland seniorer redovisas att statistiken inte är tillförlitligt gällande antal fallskador eftersom olika resultat redovisas i Socialstyrelsens diagnosdatabas och Kolada. Vi som kommun har för dålig insyn hur det egentligen ligger till och för att vi ska kunna på ett systematiskt sätt arbeta med dessa frågor på behöver uppföljning görs för att kunna utvärdera effekterna av de fallförebyggande åtgärder som görs i kommunen.

Vi förlitar oss idag på den statistik som sjukvården ger och kommunen har mycket begränsade data om hur det ser på särskilda boenden eller i hemmen. Exempelvis finns idag ingen kunskap om vart eller under vilka omständigheter som risken för fallolyckorna är som störst. Vi har heller ingen kunskap om vilka effekter de insatser som kommunen har idag ger (exempel balansskola, qigong och informationskampanjer). Socialdemokraterna

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

29 april 2020

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Äldrenämnden

menar att denna kunskap är väsentlig för att på ett bra sätt kunna förebygga fallolyckor framöver.

Äldrenämnden ska göra sitt yttersta för att minska risken för fallolyckor bland äldre och vi socialdemokrater tycker att det är ledsamt att alliansen nu väljer att rösta ner denna motion.

Ninni Lindberg (MP) lät anteckna följande till protokollet:

Vi anser att detta är basalt inom äldreomsorgen och nollvision vid fallolyckor borde vara en självklarhet. Varför antalet fallolyckor är så högt borde utredas noggrant!

Päivi Dahlin lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

NL tycker att fallolyckor måste vara en prioriterad fråga i kommunens verksamhet och därför instämmer vi med S i denna punkt.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2020-02-24

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr ÄLN 2020/18

Äldrenämnden

Minska fallolyckorna

Motion den 27 januari 2020 av Khashayar Farmanbar m.fl (S).

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut:

1. Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen inom områden där kommunen har ansvar för hälso- och sjukvården och därmed även för fallförebyggande arbete.
2. Kommunfullmäktige avslår förslagen om att äldreheten ska ta fram en kommunal nollvision där kostnadseffektiva fallförebyggande åtgärder presenteras eftersom verksamheterna som har avtal med kommunen själva har ansvar för planering av sina verksamheter. För personer i ordinärt boende har regionen ansvar för fallförebyggande åtgärder.

Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna föreslår i sin motion inkommen den 27 januari 2020 att en individbaserad uppföljning ska göras för att utvärdera effekterna av de fallförebyggande åtgärder som görs i kommunen samt att kommunen tar fram en nollvision där kostnadseffektiva fallförebyggande åtgärder presenteras.

Regionen har ansvar för fallförebyggande åtgärder i ordinärt boende. Nacka kommun bedriver viss typ av fallförebyggande insatser som är inom regionens ansvarsområde. Individbaserad uppföljning av fallförebyggande insatser för personer i ordinärt boende skulle kräva resurser som äldreheten inte har i budget för 2020. Samtliga verksamheter inom kommunens ansvarsområde har ett aktivt fallförebyggande arbete.

Förslagen i motionen

Socialdemokraterna föreslår i sin motion inkommen den 27 januari 2020 följande;

1. En individbaserad uppföljning görs för att kunna utvärdera effekterna av de fallförebyggande åtgärder som görs i kommunen.
2. Att äldreheten med utgångspunkt från aktuell litteratur och forskning ta fram en kommunal nollvision där kostnadseffektiva fallförebyggande åtgärder presenteras

Enhetens utredning och bedömning

Äldre personer har idag mer aktivt liv än tidigare och det kan bidra till att fallen ökar. Resultaten från öppna jämförelser (Kolada) visar att Nacka under åren 2016–2018 hamnar på plats 281 av Sveriges kommuner för att ha flest antal fallskador. I rapporten *kartläggning av fall och fallskador bland seniorer* (bilaga 2) redovisas att statistiken inte är tillförlitligt gällande antal fallskador eftersom olika resultat redovisas i Socialstyrelsens diagnosdatabas och Kolada. En eventuell orsak till detta är en dubbelregistrering mellan öppenvården och geriatriken. Statistiken för antal höftfrakturer är däremot tillförlitlig eftersom samtliga fall kräver sjukhusvård. Det är glädjande att förekomsten av höftfrakturer har minskat i Nacka under åren 2016–2018. Enligt Socialstyrelsens öppna jämförelser ligger Nacka på 41 plats av Sveriges kommuner av att ha minst höftfrakturer.

Äldre personer som bor på särskild boende faller i genomsnitt oftare än de som bor hemma. Samtliga särskilda boende för äldre i Nacka har ett aktivt fallförebyggande arbete. Andel fall på särskilda boende för äldre har sjunkit från 2,2% år 2018 till 2,0% år 2019.

Arbetet inom ramen för strategin Hälsosamt åldrande - Nacka, en äldrevänlig kommun skapar förutsättningar för att förebygga fallolyckor, genom att möjliggöra för seniorer att ta del av hälsofrämjande aktiviteter som kan utveckla eller bibehålla funktionsförmågor, samt genom att ge stöd och anpassa omgivningen så att seniorer med funktionsnedsättning kan göra aktiviteter de värdesätter.

Nacka kommun gör redan idag fallförebyggande åtgärder som ingår i regionens ansvarsområde. Fallförebyggande insatserna för personer som bor i ordinärt boende ingår i avtalet med primärvårdsrehabilitering och är därmed regionens ansvarsområde. I rapporten *Kartläggning av fall och fallskador bland seniorer* (bilaga 2) redovisas att det finns brister i regionens arbete med fallförebyggande insatser, både inom primärvårdsrehabiliteringen och geriatriken.

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

1. Motion från Socialdemokraterna ”Minska fallolyckorna”, 2020-01-27
2. Rapport – kartläggning av fall och fallskador bland seniorer

Vlasta Marcikic
tf. enhetschef
äldreheten

Elisa Reinikainen
medicinskt ansvarig sjuksköterska
äldreheten